

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáckové ve věci

žalobce:	X bytem X zastoupen advokátem Mgr. Filipem Hajným sídlem Rubešova 83/10, Praha 2
proti žalovanému:	Úřad pro ochranu osobních údajů sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7
za účasti:	České dráhy, a. s., IČO 70994226 sídlem nábreží L. Svobody 1222, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí Českých drah, a. s., ze dne 2. 11. 2018, č. j. 2546/2018-025

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

- I. Rozhodnutí Českých drah, a. s., ze dne 2. 11. 2018, č. j. 2546/2018-025, a sdělení Českých drah, a. s., ze dne 17. 9. 2018, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 11 228 Kč, a to do rukou jeho zástupce Mgr. Filipa Hajného, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce podal dne 6. 12. 2015 u zúčastněné osoby žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, jíž žádal o poskytnutí následujících informací: veškerá dokumentace (předané dokumenty atd.) o poskytnutých právních službách právničky JUDr. R. K., která pro České dráhy dle informací z veřejných zdrojů pracovala mezi lety 2011 až 2015.
2. Zúčastněná osoba opakovaně odmítla požadované informace žalobci poskytnout, proti čemuž žalobce po několika odvoláních nakonec brojil správní žalobou. Městský soud v Praze o podané žalobě rozhodl rozsudkem ze dne 2. 8. 2018, č. j. 6 A 142/2016-30, tak, že zrušil rozhodnutí zúčastněné osoby (tehdy v procesním postavení žalovaného) a věc jí vrátil k dalšímu řízení.
3. V dalším řízení zúčastněná osoba zaslala žalobci sdělení, v němž uvedla, že není veřejnou institucí a tedy ani povinným subjektem ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. Proti tomu se žalobce odvolal a zúčastněná osoba následně ve sdělení ze dne 2. 11. 2018, č. j. 2546/2018-025 (tj. v nyní žalobou napadeném rozhodnutí), zopakovala, že není povinným subjektem.

II.

Obsah žaloby a související vyjádření

4. Žalobce ve své žalobě nesouhlasí s názorem zúčastněné osoby, že není veřejnou institucí a povinným subjektem ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. Na podporu svého opačného stanoviska žalobce odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2018, č. j. I. ÚS 1262/17. V tomto nálezu Ústavní soud konstatoval: „Podřazení určité obchodní společnosti pod tento pojem [tj. veřejná instituce] by – při jeho současném zákonném vymezení – bylo možné jen v případě, že by tato naplňovala definiční znaky veřejné instituce a současně by veškeré právní následky spojené s tímto jejím postavením šly výlučně „k tíži“ veřejné moci. Povahu veřejné instituce ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. nelze proto podle Ústavního soudu v žádném případě přiznat obchodní společnosti, jejíž postavení se řídí zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů (dříve obchodním zákoníkem), pokud by stát, územně samosprávný celek nebo jiný povinný subjekt podle zákona č. 106/1999 Sb. nebyly jejími jedinými společníky, případně pokud by všichni její společníci nesestávali z těchto subjektů (viz nález ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16).“ Ústavní soud v citovaném nálezu

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

rovněž odkázal na předchozí svoji judikaturu s obdobnými závěry, jmenovitě usnesení ze dne 3. 4. 2012, sp. zn. I. ÚS 330/12, týkající se Dopravního podniku hl. m. Prahy, a usnesení ze dne 14. 8. 2014, sp. zn. III. ÚS 1705/13, týkající se Brněnských komunikací a.s.

5. S ohledem na skutečnost, že jediným společníkem zúčastněné osoby je Česká republika, zúčastněná osoba vykazuje převahu znaků veřejné instituce a veškeré povinnosti stanovené v zákoně č. 106/1999 Sb. jdou v konečném důsledku k tíži veřejnoprávní korporace – státu, trvá žalobce na tom, že zúčastněná osoba je povinným subjektem a jako taková je povinna žalobci poskytnout požadované informace. Pro úplnost žalobce poukazuje na skutečnost, že výše citovaný nálezn Ústavního soudu byl vydán později, než rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2017, č. j. 8 A 80/2017-50, o nějž zúčastněná osoba opírá své stanovisko zastávané v napadeném rozhodnutí.
6. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a to, aby soud nařídil zúčastněné osobě požadované informace poskytnout.
7. Zúčastněná osoba (v době podání žaloby byla v procesním postavení žalovaného) ve vyjádření k žalobě popírá oprávněnost žaloby a uvádí totožnou argumentaci jako v napadeném rozhodnutí. Navrhuje, aby městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
8. Žalovaný (jakožto kompetenční, a tedy i procesní nástupce Českých drah, a. s., ve vyjádření k žalobě odkazuje žalovaný na dříve zaslané vyjádření původního žalovaného a dále se vyjadřuje k otázce nákladů řízení. Dovolává se moderačního a separačního práva soudu a procesní odpovědnosti za zavinění. Žalovaný náklady řízení nezavinil. Navrhuje, aby soud uložení povinnosti hradit náklady řízení zvláště uvážil, neboť žalovaný nastupuje do řízení, jež nemá možnost skutečně ovlivnit. Zjevně se tak nabízí zmírnění dopadu povinnosti k náhradě nákladů řízení, kde by mechanické uložení povinnosti představovalo s přihlédnutím ke všem okolnostem přílišnou tvrdost.

III.

Posouzení žaloby

9. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
10. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, protože jak žalobce, tak žalovaný s takovým postupem výslovně souhlasili (zúčastněná osoba sice v době, kdy měla v tomto řízení procesní postavení žalovaného, nařízení jednání požadovala, avšak soud vychází z pozdějšího vyjádření jejího procesního nástupce).
11. Žaloba je důvodná.
12. Předně se soud zabýval povahou napadeného aktu zúčastněné osoby. Sdělení ze dne 17. 9. 2018 považuje dle jeho obsahu soud za materiální rozhodnutí (byť je nesporné, že formální znaky rozhodnutí nevykazuje). Jedná se totiž o evidentní, jasnou a srozumitelnou negativní reakci zúčastněné osoby na vznesenou žádost.
13. V této souvislosti je vhodné připomenout ustálenou judikaturu správních soudů i Ústavního soudu, stejně jako náhled doktrinární, podle nichž pojem „rozhodnutí“ je označením technickým a je nutno k němu vždy přistupovat z hlediska jeho obsahu a

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

nikoliv formy. „Nevadí, že správní orgán popřípadě vyřídil věc toliko neformálním přípisem (či formálně nedokonalým rozhodnutím bez odůvodnění či poučení o oprávněném prostředku) v domněnku, že není jeho povinností vydat rozhodnutí v určité procesní formě. Stejně tak může být akt podroben soudnímu přezkumu, i když jeho tvorba případně vůbec neproběhla předpokládanou zákonnou procedurou“ (Bureš/Drápal/Mazanec, *Občanský soudní řád, komentář*, 5. vydání, C. H. Beck, Praha 2001, str. 1041-1042). „Není tedy podstatné, jak je příslušné rozhodnutí označeno (rozhodnutí, usnesení, rozsudek, jmenování, výměr, příkaz atd.), nýbrž skutečnost, že orgán veřejné moci tímto svým aktem autoritativně a pravomocně zasáhl do právní sféry navrhovatele, tj. tímto rozhodnutím došlo ke vzniku, změně nebo zániku oprávnění a povinností fyzické nebo právnické osoby“ (srov. např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 16/96, in: *Ústavní soud ČR: Sbírka náleží a usnesení*, sv. 7, C. H. Beck, 1997, str. 327 a 328, z novější judikatury obdobně usnesení sp. zn. IV. ÚS 233/02, sv. 27, str. 337 a násl.).

14. Je-li tedy uvedené sdělení zúčastněné osoby rozhodnutím v materiálním smyslu, pak podání žalobce nadepsané „*Odvolání proti rozhodnutí o odepření informací*“ je třeba vyhodnotit jako odvolání proti tomuto materiálnímu rozhodnutí, neboť jím žalobce brojil právě proti předmětnému sdělení, jímž nebylo žádosti žalobce o poskytnutí informací vyhověno. Následné sdělení zúčastněné osoby ze dne 2. 11. 2018, č. j. 2546/2018-025, reagující na toto „*Odvolání proti rozhodnutí o odepření informací*“ je obdobně jako rozhodnutí prvního stupně evidentní, jasnou a srozumitelnou negativní reakci zúčastněné osoby na podání žalobce (v tomto případě odvolání). I v tomto případě se tak z materiálního hlediska jedná o rozhodnutí.
15. Lze shrnout, že žalobcem podaná žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s. je projednatelná. Ostatně obdobné posouzení v obdobné věci již bylo v minulosti učiněno – viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2011, čj. 10 Ca 402/2009-38 (Sb. NSS 2707/2012).
16. Vzhledem k tomu, že v minulosti již předchozí rozhodnutí zúčastněné osoby bylo zdejším soudem zrušeno, zabýval se soud následně tím, jestli byl dodržen závazný právní názor soudem vyslovený.
17. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. V předchozím kasačním rozsudku ze dne 2. 8. 2018, č. j. 6 A 142/2016-30, zdejší soud uvedl: *Pokud snad bude opětovně veden úvahou směřující k odepření poskytnutí informací s poukazem na ochranu osobních údajů, pak ke každému konkrétnímu takto požadovanému a odepřenému dokumentu (smlouvě, dodatku, příloze) typově vymezí informace, u nichž objasní, v jakých konkrétních skutečnostech spatřuje naplnění všech znaků legální definice osobního údaje. Své závěry přitom přezkoumatelným způsobem zdůvodní a založí je na podkladech, které učiní součástí správního spisu. V případě, že by v novém rozhodnutí znovu odmítl některé z požadovaných informací poskytnout, pak ke každé jednotlivě požadované informaci uvede přezkoumatelným způsobem konkrétní zákonný důvod, resp. všechny konkrétní důvody, o něž odepření takové informace opírá.*
18. Zdejší soud tak shledal tehdejší rozhodnutí zúčastněné osoby nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů a uvedl, v jakých ohledech je třeba, pokud zúčastněná osoba setrvá na dosavadním právním názoru, odůvodnění rozhodnutí doplnit. Tento závazný právní názor vyslovený soudem pak v sobě implicitně zahrnuje i závěr, že zúčastněná osoba je ve vztahu

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

k požadovaným informacím povinným subjektem (nedávalo by smysl, aby soud ukládal vydat přezkoumatelné meritorní rozhodnutí – tj. rozhodnutí věcně posuzující obsah informační žádosti –, nebyla-li by zúčastněná osoba povinným subjektem.

19. Z uvedeného vyplývá, že pokud zúčastněná osoba nyní opřela své rozhodnutí o to, že není povinným subjektem, nerespektovala závazný právní názor soudu a nevydala (přezkoumatelné) meritorní rozhodnutí věcně posuzující obsah informační žádosti.
20. Pro úplnost soud konstatuje, že názor zúčastněné osoby o tom, že není povinným subjektem, nemá oporu v konstantní judikatuře správních soudů (za všechny např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4 2020, č. j. 10 As 227/2018 – 41) a že není korektní, vychází-li zúčastněná osoba výlučně z jednorázového judikatorního excesu.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

21. Soud uvážil, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil pro vadu řízení mající vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé (tj. nedodržení závazného právního názoru vysloveného soudem v předchozím kasačním rozsudku). Soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), ve kterém je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
22. Byť žalobce navrhoval, aby soud současně povinnému subjektu nařídil poskytnout požadované informace, nemohl soud s ohledem na charakter vytknuté vady takovému návrhu vyhovět, neboť v nynější procesní fázi musí být napřed vydáno rozhodnutí dodržující dříve vyslovený závazný právní názor.
23. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení měl plný úspěch žalobce, a proto soud rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení 11 228 Kč, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Výše nákladů řízení o žalobě sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč [položka 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích] a z nákladů na zastoupení advokátem, které představují 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) po 3 100 Kč za úkon dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) na základě § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Dále k nákladům za zastoupení patří i 2 režijní paušály po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož zástupce žalobce doložil, že je plátcem DPH, zvyšují se náklady řízení za zastoupení ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. o 21 %.
24. Soud nemohl vyhovět návrhu žalovaného na jiné posouzení otázky nákladů řízení s tím, že on je nezavinil. Tím, že se stal žalovaný procesním nástupcem původního žalovaného (tj. nynější zúčastněné osoby), vstoupil do všech jeho procesních práv a povinností, tedy i do povinnosti hradit náklady řízení. Jinými slovy, to, čeho se žalovaný domáhá ohledně náhrady nákladů řízení, je výlučně otázkou jeho soukromoprávního škodního vztahu se zúčastněnou osobou.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. ledna 2022

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.